

Beter Begeleiden

Vakblad voor begeleiders in het onderwijs

De impact van armoede op de schoolcarrière
Vso-leerlingen in het reguliere onderwijs
De schaduw van omdenken

Landelijke Beroepsgroep
Begeleiders Onderwijs

Beter Begeleiden Jaargang 14, nummer 2

Beter Begeleiden is een uitgave van de Landelijke Beroepsgroep voor Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).

De LBBO richt zich op intern begeleiders, jonge-kindspecialisten, ambulante begeleiders, gedragspecialisten, beeldbegeleiders en specialisten begaafdheid.

LBBO

Leyensweg 113 A5
3721 BC Bilthoven
Telefoon: 085-7606246
E-mail: kantoor@lbbo.nl
Website: www.lbbo.nl

Coördinatie

Saskia Overvliet

Eindredactie

Femke van den Berg, Bureau Bisontekst

Hoofdredactie

Elleke van den Burg-Poortvliet

Redactie

Engelien Houben-Feddema, Josje Jaasma,
Ingrid Nuijt, Lidy Peters, Joke Verwoerd,
Mirjam de Vos

Aan dit nummer werkten mee

Anke de Boer, Jan Bijstra, Milio van de Kamp, Mariëlle Lankhuijzen-Hendriksen, Tamara Luijter, Milou Meijer, Kees van Overveld, Tim van der Rijken, Matthijs Warrens, Will van der Zanden

Beeld

Dorieke Fotografie, Fjodor Buis, Freepik, Pexels,
Tom van Limpt fotografie en eigen beeldmateriaal
van auteurs en geïnterviewden

Concept vormgeving

Buitengewoon Concept

Vormgeving/Druk/Sales/Verspreiding

Elma Media B.V.

Oplage

5000

Versijning

Beter Begeleiden verschijnt vijf keer per jaar en wordt per post verstuurd naar alle leden van de LBBO.

Copyright 2024

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, overgenomen of openbaar gemaakt, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De uitgever is niet aansprakelijk voor enig handelen op grond van de in dit blad gegeven adviezen en/of gedane mededelingen.

Redactioneel

Armoede

Een tijdje terug sprak ik een vrouw die al jaren woont in een van de armste wijken van Nederland: Moerwijk in Den Haag. Ze werkt er als pastor en vertelde me over de complexe problemen daar. Veel instanties – zoals woningbouwcoöperaties – beloven de inwoners verbetering, maar maken dat niet waar. Het trof me toen ze zei: ‘Mensen zijn moe. Ze voelen zich vergeten, niet belangrijk genoeg, alsof ze er niet toe doen.’

Ik moest aan dit gesprek denken toen ik het boek *Misschien moet je iets lager mikken* van Milio van de Kamp, universitair docent aan de Universiteit van Amsterdam, las. Van de Kamp groeide op in Amsterdam, in een volkswijk die veel overeenkomsten met Moerwijk heeft. Criminaliteit, armoede en drugsproblemen zijn er aan de orde van de dag. In zijn indrukwekkende boek vertelt hij over zijn schoolloopbaan en over hoe hij tegen stigma's rond armoede aanliep. Hij droomde van de universiteit, maar daar leken niet veel volwassenen vertrouwen in te hebben. Er was weinig oog voor wie hij écht was. ‘Niet belangrijk genoeg ...’ Ik denk dat hij het ook zo ervoer.

Het persoonlijke verhaal van Milio van de Kamp brengt het thema kansongelijkheid tot leven. Daarom laten we hem in deze editie aan het woord (pagina 6). En raad ik je aan zijn boek te lezen. Want je écht realiseren wat de impact van armoede op een gezin en op een kind kan zijn, is wat mij betreft stap één.

Graag wijs ik je ook op een ander artikel in dit nummer: Kees van Overveld schrijft over toenemend wapenbezit en -gebruik onder kinderen en jongeren (pagina 18). Ook zijn relaas gaat je niet in de koude kleren zitten. Eigenlijk is het mooi dat beide artikelen in één editie staan. Niet omdat armoede automatisch leidt tot criminaliteit. Wel omdat we nooit uit het oog mogen verliezen hoe complex de context van een kind kan zijn. Daarbij moet ik weer denken aan mijn gesprek met de pastor. Ze zei indringend: ‘Moerwijk is op een moeras gebouwd en zo werkt het ook: de wijk trekt je naar beneden.’

Het onderwijs kan de ongelijkheid in de samenleving niet oplossen, maar hoe mooi zou het zijn als kinderen op school iemand kunnen vastpakken die hen naar boven trekt? Steek jij je hand uit?

Elleke van den Burg
hoofdredacteur@lbbo.nl

Inhoud

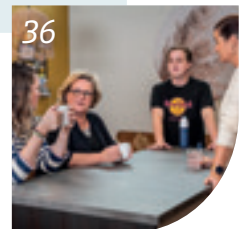
- 06** *'Lager mikken? Juist niet!'*
Milio van de Kamp groeide op in armoede. Welke spiegel houdt hij het onderwijs voor?
- 11** *Recensie 'Waarom leren niet vanzelf gaat'*
'Een instapper in de cognitieve psychologie, bomvol kennis en inzichten uit de cognitiewetenschap.'
- 12** *Symbiose*
Wat levert het vso-leerlingen op als zij ook vakken in het reguliere onderwijs volgen?
- 17** *Eerste Hulp Bij Begeleiden*
'Wat kan ik doen als een kind dat niet zindelijk is wil starten op onze basisschool?'
- 18** *Wapens in de school*
Het wapenbezit en wapengebruik onder de jeugd lijken toe te nemen.
- 23** *Mariëlle*
'Meer eigenaarschap, een goed idee?'
- 29** *Recensie 'Van individueel naar inclusief onderwijs'*
Met dit boek houdt Bert Wienen een pleidooi voor gewoon goed onderwijs.
- 30** *Metacognitieve therapie*
Hoe je kinderen anders leert omgaan met negatieve gedachten.
- 35** *Recensie 'Vijftien lessen die kleurrijke scholen ons leren'*
Een basisschooldirecteur zag haar eigen vooroordelen over 'zwarte' scholen onder ogen.
- 36** *Intervisie begeleiden*
Hoe je intervisie kunt inzetten om leraren te ondersteunen bij hun ontwikkeling.
- 41** *Topboek*
De must-reads van Tim van der Rijken en Elleke van den Burg.
- 43** *Tot slot*
Agenda, ledenacties en (ander) LBBO-nieuws.

24

Op weg naar inclusie

Bij kindcentrum Het Gele Park zijn alle kinderen welkom, ongeacht hun mogelijkheden.

36

Intervisie begeleiden

Hoe je intervisie kunt inzetten om leraren te ondersteunen bij hun ontwikkeling.